määrustega (1935) suurendati autonoomse kiriku keskvõimu. Sotsiaalala korraldamise huvides asutati iseseisev sotsiaalministeerium (1936), mille esteotsa kutsuti O. Kask (vt. *Suppl.*). Organiseeriti ümber tuletõrje (1936), loodi Konjunktuurinstituut (1934), Rahvuslik Jõukomitee (1936), Ratsionaliseerimise Komitee ja Rahvuslik Ehituskomitee (1937) jne. Vastava seadusega pandi alus Eestis kehtivate seaduste koondamisele Seaduste Koguks (1936) ja alustati selle väljaandmist (1938). Sügavale tungivaid uuendusi teostati kohaliku omavalitsuse alal. 1937. a. antud Vallaseadusega tõsteti senise kollegiaalse printsiibi asemel esikohale isikliku vastutuse printsiip, mille osatähtsuse tõstmist on üldisemalt muiski reformes silmas peetud. Valdade elujõu tõstmise eesmärgil ettevõetud kaugeleulatuva territoriaalse ümberkorraldamise tõttu jäi alates 1. apr-st 1939 endise 365 valla asemele 248 valda. Olulisi muudatusi võimu keskendamise jm. suhtes tõid ka mais 1938 jõustunud Maakonnaseadus ja Linnaseadus. Viimase alusel liigitati linnad kolme astmesse ja 14 alevit said linnaõiguse. Rööbiti muu tööga tehti ettevalmistusi uue Põhiseaduse jaoks. Seda kiirendas 8. dets-i 1935. a. vapside mässunõu paljastamine. Vägivallaaktide vastu rahva hulgas tekkinud spontaanse tunnetepuhangu pinnal tegi P. 1936. a. jaan-s teatavaks rahvahääletusele pandava vormilise otsuse Põhiseaduse muutmiseks rahvavalitsuslikul alusel kahekojalise Rahvuskogu kaudu. 23.—25. veebr-ni 1936 korraldatud rahvahääletus (plebistsiit) andis rõhuva ülekaalu esitatud otsuse poolt häälte vahekorraga 474 218 : 148 824 (vastuhäältel oli enamus ainult Tartu linnas, Karilatsi ja Toolamaa vallas). Rahvuskogu esimesse kotta tuli enamus- ja isikuvalimise põhimõttel valida 80 liiget. Kandidaatide ülesseadmine toimus mittepoliitilisel, seltskondlikul alusel sellekohaste valimisringkondade piirides. Nagu rahvahääletuse korral s. a. veebr-s, nii oli ka Rahvuskogu valimiste puhul vastukihutustöö pidurdatud. Seejuures esitasid okt-i lõpul 1936 neli endist riigivanemat (J. Tõnisson, J. Teemant, A. Piip ja J. Kukk — vt. neid ka *Suppl.*) P-le märgukirja, kus käsiteldi poliitilisi küsimusi demokraatlikkude põhimõtete lähtekohalt. Et 80 ringkonnast 50 ringkonnas, kus esines ainult üks kandidaat, langes valimine ära, toimusid 12.—14. dets-ni 1936 valimised ainult ülejäänud 30 ringkonnas. Rahvuskogu II koja koosseis moodustati kutsekodade, omavalitsuste, kohtu, ülikoolide, Kaitseliidu, kirikute, vähemusrahvuste jt. esindajaist ning riigivanema poolt nimetatud 10 isikust, kokku 40 liikmest. 18. II 1937 kokkuastunud Rahvuskogu, mis suures enamikus koosnes valitsuse suuna pooldajaist, võttis Põhiseaduse arutamisel aluseks P-i poolt esitatud Põhiseaduse eelnõu kava. See oli koostatud P-i juhtnööride järgi töötanud juristidekomisjoni (A. Anderkopp'i, J. Klesment'i, H. Kukke, E. Laaman'i, A. Palvadre ja K. Terras'e) poolt ja valitsuses läbi vaadatud. Rahvuskogus 28. VII 1937 ukj. valminud Põhiseadus on rajatud demokraatlikele põhimõtteile, kuid omab seejuures kallakut representatiivse riigikorra ja solidarismi poole. Selles on mõnevõrra kärbitud rahvavõimu funktsioone (kõrvaldatud näiteks rahvaalgatus), on seotud kodanikkude põhiõiguste ja individuaalsete vabaduste ulatust tihedalt ühiskonna kui terviku huvidega ja kodanikkude kohustustega. Uue, kolmanda Põhiseadusega loodi presidendiinstituut ja kahekojaline rahvaesindus, Riigivolikogu (sellesse kuulub 80 rahva poolt valitavat liiget) ja Riiginõukogu (40 liiget kodadest jt.), mis mõlemad kokku moodustavad Riigikogu. Uus Põhiseadus, mis P-i poolt kuulutati välja Rahvuskogu tegevuse lõpetamisel 17. aug. ja avaldati 3. sept., hakkas kehtima 1. I 1938. Alates 3. IX 1937 muutus P. kui senine peaminister riigivanema ülesannetes riigihoidjaks. Sellena ta lõpetas (arvates 1. I 1938) vaikivas olekus püsinud V Riigikogu volitused, kuulutas välja Riigivolikogu valimised ja Riiginõukogu kujundamise. Selgi korral ei pääsenud veel teotsema maailmavaatelistele alustele rajatud poliitilised rühmitised. A. Jürima, J. Uluots'a (vt. neid ka *Suppl.*) ja K. Eenpalu juhtimisel organiseeriti Riigivolikogu valimiste puhuks võitlusorgan parteitul alusel — Põhiseaduse elluviimise rahvarinne. Vabariigi 20. aastapäeva taustal 24.—25. II 1938 korraldatud Riigivolikogu valimistel saavutas rahvarinne, kelle tegevust võimude poolt soodustati, kuna aga tema vastu sihitud propagandat vaos hoiti, rõhuva enamuse. Enne rahvaesinduse kokkukutsumist ohjendati vastavate seadustega sõna-, trüki- ja koosolekuvabadust. Riigikogu

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 258